

Szeged lakossága meghaladja a 140.000.-et

Fodor Jenő ny. polgármesterhelyettes nyilatkozata a népszámlálás várható eredményéről

(A Délmagyarország munkatársától) 215 körzetben folytatták le Szegeden a népszámlálást, amelynek számlálói most vannak feldolgozás alatt. A népszámlálás eredménye csak hónapok múlva lesz ismeretes, a Statisztikai Hivatalban municiózus pontossággal dolgozzák fel az ország minden részéről beérkező hatalmas anyagot. A szegedi eredmény felől megkérdeztük Fodor Jenő ny. polgármesterhelyest, a népszámlálási munka irányítóját, aki érdekes nyilatkozatot tett arról, hogy hozzávetőleges számítás szerint mennyi lehet Szeged lakossága:

— Véleményem szerint — mondotta — kedvező eredményre számíthatunk. A rendelkezésre álló adatok alapján abban reménykedem, hogy

Szeged lakossága meg fogja haladni a 140.000.-et.

A cukorelosztás nyújtja ehhez a számításokhoz az alapot. Ezidőszerint az a helyzet, hogy 136.300 cukorjegyet oszt ki a Közellátási Hivatal. Ehhez a számhoz hozzá lehet még számítani a klinikák, kórházak, internátusok, a fogházak és a börtön

ellátottjait, valamint egyéb területeket, amelyek nem külön kapják a cukorjegyeket, hanem igénylésüknek megfelelően egy lapon. Ez utóbbiak száma legalább nyolcezer személyt tesz ki. Ilyenformán Szeged lakosságát 144.000-re tehetjük. De ha leszámítunk ezer személyt, ebben az esetben is 143.000 fő körül lesz a város lakossága.

— A 143.000-es eredmény természetesen csak hozzávetőleges számítások alapszik — mondotta Fodor Jenő. Ugy vélem azonban, hogy a számításban nem esalódhatunk és Szeged megközelelti, sőt talán meg is haladja a 140.000-es lélekszámot. A pontos eredmény természetesen majd csak hónapok múltán lesz ismeretes a Statisztikai Hivatal kimutatásából, a cukorelosztás azonban megközelítő támpontot szolgáltat.

Öt évvel ezelőtt, amikor a lakosságot összeírták — bár nem volt népszámlálás —, Szeged lakossága 135.500 fő volt és már egyes körökben attól tartottak, hogy Debrecen megelőzi Szegedet. Valójában Debrecen az utóbbi évek során hatalmasan előrelendült, de Szegedet nem múlta felül.

Ady naplója a fény városában

Negyedszázados jegyzetek, rajzok, torzók, gondolatok

(A Délmagyarország munkatársától) Ady való visszaemlékezés, halálának évfordulója alkalmából, nemrég jelent meg a lapokban. Eddig ismeretlen, vagy már többé-kevésbé elfelejtett emlékeket elevenített fel a költő életéből. Az emberek ilyenkor már a legapróbb részletek is érdeklik. Egy ruha színe, egy eldobott és megtalált cédula éppugy benne van a képpé összerakott emlékekben, mint egy verseskötet, vagy egy könyvbe írt jegyzet. És talán, mert a költő mindennapjához legjobban hozzátartozott: egy naplóról is emlékezzünk meg. Ady párisi naplójáról.

Lapozzuk fel a naplót: néhány percre fellebbent a látvány a fény városáról.

Ady párisi naplója

Sötétvörös kis könyvecske, finom bőrkötésű notesz Ady Endre párisi naplója. Ezt vitte magával, amikor Párisba ment, ebbe jegyezte észrevételeit, megfigyeléseit, a látott és megérzett dolgokat. Sokszor megállt az utcán és felírta a kis jegyzetfüzetbe, amit látott, hallott. És aztán otthon, a szálló csöndes szobájában a feljegyzésekből, odavetett mondatokból versek, novellák, cikkek születtek. Ezekről is pontos jegyzékek készített a párisi napló első oldalain: ide jegyezte fel, hogy a „Pesti Naplóban”, a „Budapesti Naplóban” milyen cikkei, milyen sordij szerint fizetett tudósításai jelentek meg és milyen összeget tesznek ki az otthon megjelent cikkek. A naplót a költő bátyja, Ady Lajos nyomtatásban is megjelentette néhány évvel a költő halála után. Később Révész Béla dolgozta fel kátfatva a költemények, novellák, cikkek és naplói bejegyzések párhuzamát.

— A lírikussal kapcsolatban minden érdekel bennünket — írja egy helyen Ady Lajos festvéreiről — szerelmei és gyűlöletei, barátai és ellenségei, ellágyulásai és dühai, tüzcsóvás örömei és ön-szürke unalmi mind egyaránt reaktározhatnak. Hiszen olykor egy látszatra jelentéktelen adat zárat nyitó bűvös kulcsává válhatik kezünkben.

A párisi noteszrel kapcsolatban azt írta Ady Lajos, hogy a feljegyzések már csak azért is becsesek, mert a napló Ady Endre első párisi tartózkodásának idejéből való — 1904 nyaratól 1903 januárjáig tartó időből — abból a korból, amikor a kis vidéki újságíróból, aki már-már végképpen eltemette magát a poétát, éppen Párisban és éppen akkoraját alakul ki az író Ady.

Apró-cseprő feljegyzések bujnak meg egymás mellett Ady párisi naplójában: színházról, könyvtől, képekről, szobrokról, temetőről és politikáról, íróról és orfeum-sanzonokról. Reflexiók és megállapítások, témák és felejtésre írt mondatok, könyörgések és káromkodások — fémnek itt

meg bekés együttelésben: az Ady-lélek apró erőse-lángjait.

Ebből a naplóból írunk ki néhány mondatot a világról, az emberekről, Párisról.

„Ne bántsátok a legendákat ...!”

Egyik bejegyzés: Montesquien könyveit már a kínai parasztok is olvasták, pedig az ázsiai koponya nincs be rendezkedve ideákrá.

Buffon vélekedése, hogy le style soit l'homme a legtöbbszor — fordítva igaz.

Oh Ruskin, mennyi hitványtságot műveinek a nevedben — kiált fel Ady naplójának egyik lapján.

A párisi asszonyokat is megéneklé a napló néhány sora: Franciaországban egy időben a házasságtörő asszonyt mézben, tollal. Aztán 25 franc. Most már semmi — írja Ady Endre. — Kell-e egyáltalán szeretni? — kérde néhány oldalal később. — Meg kell adóztatnia nagy kottákat! — írja, hogy aztán ugyanezen az oldalon rátérjen arra a látogatásra, amelyet Tisza Istvánnal tett bizonyos tanulmányi segély kérése ügyében. A miniszterelnöknel tett látogatásáról a következő mondat emlékezik meg:

— Istenem, tudják-e ezek a kegyelmes urak, hogy az ajtaikon alázattal kopogó kis skriblerek hogy lenézik őket ...?

Tiszának: — Kegyelmes Uram, poéta volnék. Talán fontosabb az országra, mint Ön!... Hogy kikacagott volna! ...

A boldog népeknek nincs történelmük.

A durvaság, gorombaság is egy formája a gondolat megfeszítésének.

Elünk, hogy öregebbek legyünk s meghalunk, hogy ne legyünk már öregebbek.

A Micawber-leória: Ha husz frankia van az embernek s abból csak 19-et kell kiadni: gazdagság; ha száz van és százegyre van szüksége: nyomor.

Nincs bennem egy csöppnyi árja vér!

Ha asszonyom voln, nem fizettem elesem. Egy évvel nem adtam olcsóbban s odadoztam mindent.

Nagy morális erő kell bennünk ahhoz is,

hogy valaki haszon nélkül igazat mondjon. Hát még igazat mondani, mikor biztos a kár!

Papucshós végrendelet: Ez az én első akaratom.

Ne bántsátok a legendákat, csak azokat tudjuk bizonyosan.

A könyv, ami megkülönböztet bizonyos embereket a többi embertől s ami őket magasabb rendűekké teszi,

Minden kor maga állapítja meg a nagyságot, annak mérőmódját. Nekünk nincs jogunk és igazunk a magunk időleges elveikhez szabni a kor nagyságait.

Németországban gyakran firkálnak bankjegyekre. Pl. egy nő: „Es en ezért a nyomorult papírról szakítottam az erénnyel?”

Verset írni a legszebb, legszomorúbb, legnehezebb és legszegényebb dolog a világon.

Minél kisebb az ország, anél hosszabb a hiúsúsza. Angliáé a legrövidebb, San-Mariucóé a leghosszabb.

Kipling írja: — Mit szokott csinálni a francia? — Rosszat mond egy másik franciáról. Franciaországnak a franciák keltik vesztet, hirt,

Az amerikalak nem félnek a zsurualisztától. Ők nem hazugok, tilkolódzók — a Ióramen élnek!

Minálunk a szereplő emberek tudása olyan, mint a francia suhancok angol tudása. Megtanulnak néhány szót, hogy kicsufolják vele az angol nyelvet s azt, aki beszél angolul.

A muzsikusok bent élnek és belül szépülnek. Milyen szépek lehetnek kifordítva.

Két siketnéma leányt visznek az operaházba Milliomosok. Az apa: — Hát hova vigyem őket?

Némelyikünk gyermekkorában kikacagja magát, aztán sohase kacag többet.

Néhány szóban odavetett kritikák, politikai megfigyelések, arcképek váltogatják egymást Ady párisi naplójában. Sok mondatnak némelyik meghezódnia. A költő halott s a város, ahol írta ezeket a mondatokat, elnyúlik a esőkentől fény homálya alatt.

(maron)

Mátyássyné,

a szélhámos méltóságos asszony szabadlára helyezési kérelme a tábla előtt

(A Délmagyarország munkatársától) A legkezelebbi napokban a szegedi tábla tárgyalásra tüzi ki azt a felfolyamodási kérelmet, amelyet Matyássy Zoltánné, az emlékezetes nagyszabású családi bűnyű elítélte a törvényszéki ítélet kihirdetése után jelentett be a táblához. Matyássy Zoltánné a szegedi törvényszék Bókay-írnéses egyhetes budapesti, majd negynapos szegedi tárgyalás után 89 rendbeli csalásban, többrendbeli váltohamisításban mondotta ki hűnösnek és összbüntetésül háromévi fegyházbüntetéssel sújtotta. A törvényszék a vádat képviselő ügyészégre a lelnök indítványára elrendelte a vizsgálati fogságban levő Matyássy Zoltánné fogságának fenn tartását az ügy jogerős befejezéséig. A törvényszék indokolása szerint a kiszabott büntetés nagysága miatt tartani lehet Matyássyné szökéséről, de további fogvatartása azért is indokolt, mert tartani lehet attól, hogy szabadlára kerülése esetén újabb cselekményeket követne el.

A törvényszék ítélete ellen Matyássyné fellebbezést jelentett be a táblához és külön felfolyamodással élt a bíróságnak az ellen a végzése ellen, amely további fogvatartását rendelté el. A törvényszéken a főtárgyalás jegyzője most készült el az elhangzott vallomások jegyzőkönyvével, amely 250 gépelt oldalt tesz ki. A bűnyű főtárgyalási jegyzőkönyve és az ügyre vonatkozó iratok valószínűleg szombaton kerülnek át a táblához, amelyek a jövő hét első napjaiban tárgyalásra tüzheti ki Matyássyné szabadlára helyezési kérelmét. A tábla döntése alapján dől el aztán, hogy a szélhámos méltóságos asszony továbbra is fogságban, vagy szabadlában várja meg bűnyűének tablai főtárgyalását.